

hvorledes det paa Grund af den Nedgangstid, der er for Søfarten, og paa Grund af, at saa mange Skibe udbødes billigt til Salg rundt omkring i Udlandet, vilde være af en væsentlig Betydning for dansk Søfart, at man kunde erhverve Skibe i stort Omfang i disse Aar, hvor de vare saa billige. Men det kunde dog ikke betale sig at gøre det, med mindre man kom til at høste godt af Toldnedsættelsen. Og Lederen for den store Jernskibsindustri, som jeg nævnede, gjorde gældende, at i disse Tider, hvor Bestillingerne mindskedes, og det var vanskeligt at holde den store Arbejdsstyrke beskæftiget, vilde de, ved at blot denne ene Bestemmelse i Toldloven om Toldfrihed paa Jernplader osv. traadte i Kraft, blive i Stand til at beskæftige mangfoldige Mennesker flere, end de ellers kunde. Disse Eksempler kunde forøges med mangfoldige, men der er nok til at vise, tror jeg, paa tilstrækkelig indtrængende og kraftig Maade, hvorledes store Virksomheder, ogsaa store Industrier, ere stærkt interesserede i denne Toldlovs Ikrafttræden. Men naturligvis har det ved den Undersøgelse, som vi i de sidste Maaneder have haft saa megen Lejlighed til at foretage af forskelligartede Forhold, vist sig nu, som det altid har vist sig for mig tidligere, naar jeg bekæftigede mig med disse Ting, at det er den Industri, som enten slet ikke er toldbeskyttet, eller som er lavt toldbeskyttet, der i Virkeligheden er den, der er bedst stillet, naar alle Forhold tages i Betragtning. De lavt toldbeskyttede Industrier, hvoraf vi have ikke saa faa her i Landet, have i Regelen kunnet finde sig i, at denne deres Toldbeskyttelse blev yderligere formindsket, eller have i hvert Tilfælde ikke med nogen som helst Styrke krævet højere Toldbeskyttelse — jeg kan belægge dette med talrige Eksempler —, fordi de have lært at klare sig i Konkurrencen, idet de ikke have haft et kunstigt Læbælte til at svække deres Kræfter og delvis vanskeliggøre dem Kampen for Tilværelsen. De se ikke deres Redning i en høj Beskyttelse, men i Toldlettelser for deres Raastoffer og Hjælpestoffer. De høje og bitre Klager have vi hørt fra de Industrier, der sidde med en Beskyttelsestold af 30, 40, 50 pCt. af deres Varers Værdi, det er dem, der tro sig Ruinen nær, naar denne Beskyttelse nedsættes, om det saa er kun med 10, 15, 20 pCt. Men det er i Virkeligheden det stærkeste Bevis paa, i hvilken Grad et frit Toldsystem med ringe Beskyttelse styrker og hærdner Industrien, og i hvilken Grad den høje Beskyttelse svæk-

ker den i Konkurrencekampen, og det har da ogsaa vist sig, naar man gaar mange af disse Industrier igennem, at der, hvor den højeste Beskyttelse er, raader ogsaa de daarligste Forhold, fordi den overdrevent høje Beskyttelse fremkalder den indenlandske Konkurrence i en alt for høj Grad. Folk synes, at naar en Industri er saa udmærket beskyttet, at den slet ikke kan faa nogen som helst Konkurrence fra Udlandet — jeg skal f. Eks. nævne Tændstikfabrikationen, og jeg kunde ogsaa nævne andre —, maa den være ypperlig til Kapitalanbringelse, og saa kommer der flere og flere. I den første Tid gaar det ypperligt, men efterhaanden bliver der saa mange, at de lide under den indbyrdes Konkurrence. Det er den indenlandske Konkurrence, Overkapitalisering o. s. v., hvorunder de lide, ikke den udenlandske, og om adskillige af disse Industrier gælder det, at selv om vi forhøjede Toldbeskyttelsen til 100 eller 150 pCt. af Værdien, vilde de i Virkeligheden være lige saa daarligt eller maaske daarligere stillede end før.

Saa hoverer man over, at der ikke spores Tegn til, at Industrien har lidt følelig Skade, man er nær ved at rive os, der have gennemarbejdet dette Lovforslag, i Næsen, at man ikke nu ser en stor Panik paa Børsen i Industripapirer. Naar man ikke ser noget saadant, maa jeg sige, at det glæder mig i højeste Grad. Det viser, at vi have regnet rigtigt, det viser, at det er os, der have haft Ret overfor dem, der, medens Forhandlingerne stode paa, have sagt, at vedkommende Industri ikke paa nogen Maade kunde taale en virkelig Nedsættelse. Hele vort Arbejde vilde have været let, hvis det blot var gaaet ud paa en mekanisk Afkapning af Beskyttelsen ned til et vist Maal. Det har imidlertid været betydelig sværere og mere omfattende, fordi det har bestaaet i en nøje Undersøgelse af, hvorledes disse forskellige Industriers Stilling var i Forhold til Tolden, og hvad de kunde taale. Det begynder allerede nu at vise sig, at de Resultater, vi ere naaede til, ikke have været ødelæggende og heri ligger netop et Bevis paa, at vort Arbejde er lykkedes.

Jeg har allerede optaget det høje Tings Opmærksomhed vistnok for længe, men jeg føler mig drevet til at gøre endnu et Par Slutningsbemærkninger af mere personlig Art. Jeg har arbejdet med denne Sag, lige siden jeg som ung Mand sad som Tilhører i den tyske Rigsdag i 1879